

ВЕРХОВНА РАДА УКРАЇНИ
ІХ СКЛИКАННЯ
П'ЯТНАДЦЯТА СЕСІЯ

БЮЛЕТЕНЬ №1

Частина сорок сьома

Стенограма пленарного засідання
20 серпня 2026 року

Київ 2026

ВЕРХОВНА РАДА УКРАЇНИ
ІХ СКЛИКАННЯ

П'ЯТНАДЦЯТА СЕСІЯ

БЮЛЕТЕНЬ №1

Частина сорок сьома

*Стенограма пленарного засідання
20 серпня 2026 року*

Головне управління документального забезпечення
Апарату Верховної Ради України

ЗМІСТ

Засідання перше
(Четвер, 20 серпня 2026 року)

Частина сорок сьома

Оголошення, заяви, повідомлення, пропозиції народних депутатів України	...5
Заяви депутатських фракцій і груп	...15, 19
Виступ Голови Національного банку України Пишного А.Г.	...17
Інформація про створення у Верховній Раді України дев'ятого скликання міжфракційного депутатського об'єднання «Українська Державність»	...21

ЗАСІДАННЯ ПЕРШЕ

*Зал засідань Верховної Ради України
20 серпня 2026 року, 11 година 21 хвилина
(Після перерви)*

Веде засідання Голова Верховної Ради України
СТЕФАНЧУК Р.О.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Вітаю, шановні народні депутати! Переходимо до роботи. Нагадую, що здійснюється пряма трансляція нашого засідання.

Слава Україні! Шановні колеги, відповідно до Постанови Верховної Ради України «Про деякі питання організації роботи Верховної Ради України дев'ятого скликання в умовах дії воєнного стану» сьогодні ми продовжуємо наше пленарне засідання.

Шановні колеги, у разі повітряної тривоги буде оголошено перерву в пленарному засіданні, і ми всі маємо перейти до безпечних місць відповідно до схеми укриття.

Шановні колеги, за парламентською традицією пропоную розпочати роботу з виконання Державного Гімну України.

(Лунає Державний Гімн України).

Шановні колеги, триває 54-й місяць героїчного спротиву України повномасштабній збройній агресії російської федерації. Цієї ночі держава-агресор здійснила чергову масовану, комбіновану терористичну атаку проти України, основний удар якої припав на Київ та Київщину. Внаслідок ворожих ударів багато мирних людей загинуло, десятки громадян зазнали поранень, пошкоджено житлові будинки, медичні установи та інші об'єкти цивільної інфраструктури.

Від імені Верховної Ради України висловлюємо глибоке співчуття рідним і близьким загиблих та бажаємо якнайшвидшого одужання всім постраждалим.

Цей черговий акт російського терору вкотре засвідчує злочинну сутність агресії проти нашої держави та українського народу. Усі винні в цих та інших злочинах проти українського народу обов'язково повинні понести незворотну та справедливую відповідальність.

А нас, шановні колеги, прошу вшанувати хвилиною мовчання світлу пам'ять захисників і захисниць України, які віддали найдорожче – своє життя – за Україну. Вшануймо також пам'ять всіх наших мирних співвітчизників, життя яких обірвала російська агресія.

(Хвилина мовчання).

Вельмишановні колеги, ці жахливі триваючі атаки вплинули і на те, що сьогодні ми розпочинаємо наше засідання набагато пізніше. Хочу поінформувати про корективи в пленарному засіданні Верховної Ради, які відбудуться у зв'язку з тривогами.

Зараз ми відповідно до Регламенту і рішення Погоджувальної ради перейдемо до 30 хвилин виступів від народних депутатів. Після цього ми заслухаємо Голову Національного банку України Пишного, який був вчора викликаний до залу, а потім я разом з членами Погоджувальної ради проведемо заплановану зустріч з Прем'єр-міністром України. Тому в нас сьогодні буде такий порядок денний, на жаль, через злочинні атаки російської федерації.

Шановні колеги, прошу відповідно до рішення Погоджувальної ради записатися на виступи народних депутатів. Запишемося, тоді я вам дам слово з процедури.

Кучеренко Олексій Юрійович. Перепрошую, Ірина Володимирівна. Будь ласка, з процедури.

ГЕРАЩЕНКО І.В., *член Комітету Верховної Ради України з питань зовнішньої політики та міжпарламентського співробітництва (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Європейська солідарність»)*. Шановні колеги, на жаль, уже другий пленарний тиждень поспіль не оголошують запити народних депутатів України. Сьогодні ми домовилися і навіть є рішення Погоджувальної ради про необхідність оголошення цих запитів. За останні два місяці їх накопичилося чимало, адже в липні вони також не оголошувалися, а поточний тиждень – єдиний пленарний у серпні, коли це можна зробити.

Наша фракція наполягає на оголошенні запитів сьогодні. Ми пропонуємо зачитати їх одразу після виступу Пишного, а ті запити, які потребують голосування залу, перенести і голосувати першими на наступному засіданні.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Ірино Володимирівно. За Регламентом ми не можемо роз'єднувати запити, тому маємо розглядати їх разом. Відповідно, вони будуть або всі підтримані, або всі провалені – цього ніхто не знає.

Добре, немає питань. Хоча, я ще раз кажу, я не пам'ятаю, щоб ми затверджували це на засіданні Погоджувальної ради. Можливо, ви праві, а я в цей момент виходив і просто не зафіксував це рішення. Але якщо ви так кажете, у мене немає підстав вам не довіряти.

Шановні колеги, переходимо до виступів. Після цього виступатиме Пишний, потім зачитаємо запити. Правильно?

Кучеренко Олексій Юрійович, фракція «Батьківщина». Він передає слово Михайлу Михайловичу. Будь ласка.

ЦИМБАЛЮК М.М., *перший заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань соціальної політики та захисту прав ветеранів (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія*

Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина»). Фракція «Батьківщина». Дякую колезі Кучеренку за передане слово.

Фракція «Батьківщина» вимагає від уряду негайно внести на розгляд парламенту комплексний законопроект щодо наведення порядку на українських дорогах. Те, що відбувається на автошляхах та вулицях нашої держави, вже становить реальну загрозу національній безпеці. Будь-які напівміри – як підвищення штрафів за перевищення швидкості – не дадуть бажаного результату. Має бути комплексний підхід.

По-перше, необхідно запровадити відповідальність для тих, хто проєктує, ремонтує та обслуговує шляхи. Є випадки дорожньо-транспортних пригод через незадовільний стан дорожнього покриття та непрофесійне проєктування розв'язок. Має бути відповідальність усіх учасників дорожнього руху і також представників державної влади.

По-друге, коли ми кажемо про якісь окремі підвищення штрафів, як у Європі, то ми маємо говорити і про європейські стандарти життя: гідні зарплати та пенсії. Якщо ми хочемо переймати європейський досвід, то, може, переймемо його в наших партнерів із Литви та Латвії, які ввели кримінальну відповідальність за керування транспортом у нетверезому стані і не лише позбавлення права керування, а й вилучення автомобілів. Сьогодні Латвія та Литва, за що ми їм вдячні, передають ці конфісковані автомобілі на фронт.

Що ж відбувається в нас? Деякі діячі, будучи вже позбавленими права керування за нетверезу їзду, і далі сідають за кермо. Нам потрібно впровадити відповідальність за системні порушення, особливо за керування автомобілем у нетверезому стані. Якщо водія спіймали за кермом у нетверезому стані вдруге за рік, то має бути не лише позбавлення права керування, а вилучення автомобіля. Під час воєнного стану – транспорт на фронт. Наші бійці за свої і за кошти українців купляють автомобілі, щоб захищати державу.

По-третє, ми маємо чітко казати про фіксацію порушень не лише щодо перевищення швидкості, а ще правил проїзду перехресть, пішохідних переходів. Там теж має бути автоматична фіксація. У цьому питанні необхідна спільна відповідальність Кабінету Міністрів в особі Міністерства внутрішніх справ (контроль має бути фаховим, із максимальним виключенням людського фактора) та громадян, усіх учасників дорожнього руху. А це і освітлення пішохідних переходів, транспортні розв'язки тощо. Фракція «Батьківщина» вимагає комплексного підходу.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Гевко Володимир Леонідович, фракція «Слуга народу». Будь ласка.

ГЕВКО В.Л., заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань бюджету (одномандатний виборчий округ № 167, Тернопільська область, політична партія «Слуга народу»). Шановний пане Голово! Шановні

народні депутати! Шановні українці! Сьогодні з цієї трибуни я хочу звернутися до наших міжнародних партнерів. Вже понад чотири роки Україна веде жорстоку війну з російською федерацією, здобувши дуже багато перемог. Ми стали сильнішими. Бачачи ці перемоги, росія нарощує свою потугу не лише на полі бою, а й починає вести дуже потужну інформаційну війну. З кожним днем нас все більше турбують факти негативного ставлення до українців у країнах наших європейських партнерів. Тільки разом ми є сильні.

Нас турбують факти й інформація, які доходять з Польщі. Ми бачимо, що росія максимально поширює наративи, які призводять до негативного ставлення до українців. Вони роблять все, щоб розколоти той міцний союз, який є зараз з нашими партнерами.

Я хочу звернутися до наших європейських і польських друзів, зокрема до колег у Сеймі, щоб вони рішуче реагували на будь-які прояви цих негативних моментів стосовно України і українців. Спілкуючись з нашими колегами з європейських країн, ми чітко розуміємо, хто розпалює цю ворожнечу. Я хочу, щоб ви максимально протидіяли цьому інформаційному тиску. Тільки тоді, коли ми будемо разом, зможемо отримати перемогу. Тільки разом ми зможемо подолати тиранію і виклик усьому демократичному світу.

Дякую за увагу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Мазурашу Георгій Георгійович, фракція «Слуга народу».

МАЗУРАШУ Г.Г., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань молоді і спорту (одномандатний виборчий округ № 203, Чернівецька область, політична партія «Слуга народу»). Колеги, передусім традиційно передаю вітання від захисників з фронту, від родичів, помічників, друзів, знайомих, які боронять нашу державу там, на передовій. Нагадую, що вони чекають від нас рішення щодо нульового розмитнення. Одне авто з обмеженням за ціною для тих, які, ризикуючи здоров'ям і життям, тримають фронт на передовій.

Також нагадую про індексацію виплат військовим. За час повномасштабного вторгнення ці виплати вже практично зменшилися вдвічі, хоча в абсолютних величинах залишилися, а десь там щось додалося, наприклад 70 тисяч гривень за 30 днів на передовій.

Тепер переносимося в тил, як кажуть. Друзі, наші виборці почуваються в небезпеці не лише через злочинні атаки рашистської федерації, а й через злочинну агресію осіб у формі щодо українців. Завдяки цьому посвідченню і статусу ми можемо вільно пересуватися підконтрольною територією України, на відміну від осіб чоловічої статі, які нас обрали. Хоча за статтею 24 Конституції України не може бути привілеїв чи обмежень за ознакою статі.

Проте державна система, на яку ми мали б впливати через інструменти парламентського контролю, «плює» на ці норми. Через законодавчі зміни ми

повинні змушувати тих, хто має служити українському народу, не знущатися з українців в Україні! Розумієте? Наша державна система ставиться до українців як до рабів. Багато хто з нас мовчки погоджується, що ніби інакше ніяк.

Так, люди на фронті потрібні, але не для м'ясних штурмів, як у рашистів, щоб, вибачте, м'ясом захищати територію. Україна – це не просто території, а це і люди. Без українців в Україні просто немає сенсу!

Тому нам треба об'єднувати Україну навколо оборони країни, а не знущатися і не дозволяти представникам держави у формі знущатися над українцями. Ще є люди, які готові стати на захист Вітчизни. Я знаю поіменно таких людей, але не на умовах рабів, а на умовах гідного ставлення. На контракт, не на довічне, а на шість місяців із можливістю продовження.

Тому давайте комунікувати з тими людьми, які вас обрали...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Народний депутат Папієв Михайло Миколайович.

ПАПІЄВ М.М., секретар Комітету Верховної Ради України з питань Регламенту, депутатської етики та організації роботи Верховної Ради України (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Опозиційна платформа – За життя»). Депутатська група «Платформа за життя та мир». Дякую. Шановні народні депутати України! Шановні громадяни України! Вчора Верховна Рада України працювала дуже плідно, і я хочу, щоб всі громадяни України про це знали. Вчора ми конструктивно і об'єднуюче голосували. Потрібно, щоб і на наступних засіданнях Верховна Рада України так працювала, коли ми будемо вирішувати соціальні питання наших громадян, питання економіки і житлово-комунальної сфери. Сьогодні парламент повинен продемонструвати єдність, на яку є чіткий запит у суспільстві.

Ви бачили вчорашнє голосування: 312 голосів за кандидатуру міністра оборони, яку пропонував Президент України Володимир Олександрович Зеленський. Проголосували всі депутатські фракції та групи, всі політичні сили об'єдналися і визначили для себе, що боєздатність України, її перемога в цій війні має визначальне значення. Важливим було й голосування за міністра закордонних справ, адже євроінтеграція, адаптація українського законодавства, впровадження європейських стандартів життя залишаються нашими головними завданнями.

Прошу Голову Верховної Ради України сформувати порядок денний наступної сесії так, щоб на першому місці стояли законопроекти, які визначають обороноздатність країни. На другому місці мають стояти законопроекти, які сьогодні захищали б наших людей в умовах війни. Це законопроекти щодо пенсіонерів, бо в нас така пенсія, на яку неможливо прожити з такими цінами і тарифами, людей з інвалідністю, дітей, які навчаються в школах. Ви знаєте, яка в нас демографічна ситуація. Тобто нам треба сьогодні дати сигнал суспільству

про те, що Верховна Рада України думає про українців і планує майбутнє України, щоб ми були сильною, економічно могутньою і соціально захищеною державою.

Давайте як цілісна сила підтримаємо Україну і українців.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Бурміч Анатолій Петрович, група «Відновлення України». Будь ласка.

БУРМІЧ А.П., член Комітету Верховної Ради України з питань антикорупційної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Опозиційна платформа – За життя»). Прошу передати слово депутату Тищенку.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Микола Миколайович Тищенко. Будь ласка.

ТИЩЕНКО М.М., заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань транспорту та інфраструктури (одномандатний виборчий округ № 219, м. Київ, політична партія «Слуга народу»). Шановний пане Голово! Шановні колеги! Вчора ми призначили міністра оборони. Це правильно, бо країні потрібне сильне військо та професійна оборонна політика. Але сильне військо неможливе без сильної економіки. Ми бачимо, що наша економіка сьогодні під прямим ударом. Цієї ночі знову були удари по наших логістичних центрах, і я хочу, щоб ми чесно сказали собі та всьому світу, що це означає для українського бізнесу.

Будь ласка, підійдіть до полиць в магазинах, супермаркетах – там все менше українського товару, більше польського, німецького, італійського. А минулого тижня я особисто власними очима бачив, що на полицях вже італійське борошно. Першими від війни страждають саме наші виробники. Ворог б'є по складах, підприємствах, фабриках, логістиці. Згорів склад – зупинилося виробництво, знищили логістику – товар не доїхав до магазину, а на його місце одразу приходить імпорту. Якщо ми зараз не збережемо українського виробника, після війни може бути так, що нікому і нічого буде відновлювати. Цим людям сьогодні треба допомога, це наші українці. Я розумію, держава воює і компенсувати всі збитки не зможе, але ми можемо зробити інше.

Перше. Не створювати бізнесу нових проблем, підприємці і так працюють на межі своїх можливостей.

Друге. І це моя позиція. Потрібно швидко допомагати тим підприємствам, які постраждали від обстрілів. Відновлення, релокація, захист підприємств. Це завдання для уряду від парламенту і нас, народних депутатів.

Окремо хочу сказати про аграріїв. Це не просто фермери, це продовольство для України, експорт і робочі місця для наших громад. Їм потрібні доступні кредити, страхування від воєнних ризиків, підтримка переробки.

І третє. Наша молодь не має працювати в кол-центрах, а має працювати на бюджет України. Ми повинні зробити так, щоб молоді люди хотіли залишатися і працювати, відкривати бізнес саме в Україні, а не за кордоном. Якщо тут не буде роботи для молоді, вони поїдуть, а без людей не буде кому відновлювати нашу країну.

Держава – це кожен із нас. Тому програма підтримки бізнесу повинна мати простий результат: скільки підприємств збережено, скільки робочих місць створено.

Я звертаюся до уряду. Пане Прем'єр-міністре, проведіть зустрічі з українськими виробниками, почуйте тих, хто сьогодні втрачає підприємства через обстріли. Підтримати українського виробника сьогодні – це найважливіша задача.

Слава Україні! Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Героям слава!

Лаба Михайло Михайлович, фракція «Слуга народу».

ЛАБА М.М., *член Комітету Верховної Ради України з питань бюджету (одномандатний виборчий округ № 70, Закарпатська область, політична партія «Слуга народу»)*. Прошу передати слово колезі Олександру Бакумову.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Будь ласка, Олександре Сергійовичу.

БАКУМОВ О.С., *голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань правоохоронної діяльності (одномандатний виборчий округ № 173, Харківська область, політична партія «Слуга народу»)*. Шановні народні депутати! Шановний пане Голово! 17 серпня цього року була зареєстрована і подана урядом України програма дій Уряду. Вона окреслює важливі напрями, зокрема й у сфері правоохоронної діяльності. Це протидія організованим злочинності, кіберзлочинності, незаконному обігу зброї, наркотиків, розвиток безпеки в громадах, прикордонна безпека, цифровізація сервісів, розшук зниклих безвісти тощо. Водночас її успішна реалізація потребує конкретних законодавчих рішень та парламентського контролю за її ключовими пріоритетами.

Перше. Це стратегічна основа – реформа правоохоронної системи. Існує Комплексний стратегічний план реформування органів правопорядку як частини сектору безпеки і оборони України. Завдання полягає не у створенні нових концепцій, а в забезпеченні неухильного виконання чинного плану, який затверджений указом Президента, його актуалізації через відповідні виклики під час війни, посилення парламентського моніторингу і подолання певного дублювання функцій, чіткого розмежування підслідності між органами правопорядку.

Друге. У програмі відсутній пріоритет щодо ухвалення нового Кримінального кодексу України. Робоча група з питань розвитку кримінального права при Комісії з правової реформи при Президентові України вже розробила, підготувала фундаментальний проєкт нового Кримінального кодексу. Він є доступним для громадськості. Чинний кодекс за роки безсистемних точкових правок утратив свою внутрішню узгодженість. Новий проєкт покликаний адаптувати кримінальне законодавство до права Європейського Союзу, практики ЄСПЛ та міжнародних стандартів, запровадивши чіткі правила кваліфікації та принципи пропорційності покарань. Необхідно ініціювати реєстрацію цього проєкту та зробити його розгляд законодавчим пріоритетом.

Третє. Суттєве посилення протидії шахрайським кол-центрам. Сьогодні з цієї трибуни вже порушували це питання. Необхідна скоординована робота Національної поліції, кіберполіції, прокуратури, всіх органів правопорядку. Потрібно ідентифікувати всіх осіб, які вчинили злочини проти українців, ідентифікувати майно, яке вони набули, автівки, нерухоме майно, відповідно накладати арешти, конфіскувати і повернути людям, які постраждали внаслідок цих злочинних дій. Це завдання для органів правопорядку.

Четверте. Критичною прогалиною програми є відсутність завдань щодо розбудови цілісної системи військової юстиції (це дуже важливо), створення дієвої військової поліції з чіткими превентивними та оперативно-розшуковими повноваженнями для підтримання дисципліни та правопорядку у військах, забезпечення спеціалізації фахових слідчих, а також судів.

І п'яте. Необхідно врешті-решт ухвалити комплексну законодавчу рамку щодо обігу цивільної зброї, яка регулюватиме всі питання її набуття, носіння, зберігання та використання.

Дякую за увагу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Івченко Вадим Євгенович передає слово Соболеву Сергію Владиславовичу. Будь ласка.

СОБОЛЄВ С.В., *член Комітету Верховної Ради України з питань правової політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина»).* Фракція «Батьківщина». Вітаю! Шановні колеги, якщо проаналізувати склад населення після першого російського вторгнення в 2014 році і особливо після другого повномасштабного вторгнення 2022 року, ми зрозуміємо, що на сьогодні приблизно 8 мільйонів людей проживає за кордоном. Від 9 до 12 мільйонів – це вимушені переселенці, які проживають не за місцем реєстрації, переважно в Західній та Центральній Україні, а також у Києві. Ця локація постійно змінюється. І лише близько 18–22 мільйонів українців проживають у своїх помешканнях за місцем реєстрації.

Учора я навмисно приділив увагу тим 8 мільйонам, які виїхали за кордон. Під час призначення міністра закордонних справ ми наголошували, що робота консульств і посольств – це їхня пряма відповідальність. Дуже добре, що міністр взяв це до уваги, і я сподіваюся, що після цього призначення саме цьому питанню приділять належну увагу.

Але зараз я хочу поговорити про ті 9–12 мільйонів наших громадян, які є вимушеними переселенцями, живуть не у своїх помешканнях, змушені орендувати, в кращому випадку хтось має можливість купити житло в інших більш безпечних областях.

Що ми зробили для того, щоб ці люди отримали свої помешкання? На мій погляд, ваучерна, сертифікатна політика уряду повністю провалена. Я вважаю, що треба зупинити ці фантомні проєкти так званого будівництва житла для переселенців. Це крадіжки, крадіжки і крадіжки. Подивіться десятки розслідувань, які йдуть. Доки кожен переселенець, кожна родина не отримають права на ваучер і сертифікат, щоб самостійно вирішувати, де йому придбати житло і жити далі, ми ніколи не зупинимо цю мережу корупції.

Уряд виступив із «геніальною» ідеєю – перетворити Одеську область на базовий регіон для розселення, передавши переселенцям бази відпочинку, готелі. Про що думають урядовці в умовах масового тотального обстрілу Одещини? Куди ви хочете переселяти цих людей? Чи ви хочете, як у Грузії, де люди вже сороковий рік поспіль проживають у так званих непристосованих готелях?

Тому ваучер, сертифікат – це єдиний вихід із ситуації. Але подивіться, скільки перепон стоїть на шляху до їх отримання. Тому я звертаюся до уряду: зробіть все можливе, щоб і міжнародні, і українські кошти були спрямовані саме на це. Це єдиний вихід для того, щоб врегулювати цю ситуацію.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Колтунович Олександр Сергійович. Будь ласка.

КОЛТУНОВИЧ О.С., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань економічного розвитку (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Опозиційна платформа – За життя»). Дякую. Шановний пане Голово! Шановні колеги! Шановні виборці і наші глядачі! У нас уже фактично за тиждень старт нової сесії та нового політичного сезону. Ми будемо розглядати програму діяльності Кабінету Міністрів України, з якою ми вже ознайомилися. Це перше.

Друге. Це безумовний пріоритет – проєкт бюджету на 2027 рік.

І третє. Це те, що вже було заявлено, – комплекс заходів з підготовки енергетики та країни в цілому до нового опалювального сезону.

На що додатково ми хочемо звернути увагу і що надзвичайно турбує громадян України?

По-перше, це підтримка суб'єктів господарювання і промисловості в цілому. Ми бачимо триваючу негативну динаміку падіння промислового виробництва цього року. Де-факто воно скорочується з 2022 року, за винятком окремих періодів поступового відновлення. Цю тенденцію необхідно зупинити, як мінімум на фоні тих подій, які є в зовнішньому аспекті, але на цьому я зупинюся пізніше. Крім того, необхідні стабільні ціни на енергоносії для проходження нормального фінансового періоду, на електричну енергію для суб'єктів господарювання, щоб забезпечити ефективний механізм планування хоча б на короткострокову перспективу.

По-друге, важливим питанням, яке стосується абсолютно всіх, є подолання негативних наслідків інфляції. Нові статистичні дані, які публікує Державна служба статистики України, підкреслюють, що інфляційна спіраль продовжує розкручуватися. У річному вимірі інфляція вже становить 7,7 відсотка, і за підсумками року вона вже може перейти у галопуючу інфляцію. Поки ми маємо лише 6 відсотків за цей рік, але ми розуміємо динаміку.

У зв'язку з цим дії Національного банку України мають бути скориговані. Останнє підвищення облікової ставки до 15,5 відсотка жодним чином не сповільнює інфляцію, оскільки у нас в немонетарної інфляції зовсім інша природа зростання цін на товари і послуги, що виробляються в Україні. Тому це також важливий момент. Національний банк має не погіршувати ситуацію в контексті кредитування, а, навпаки, підтримати всіх суб'єктів господарювання.

По-третє, ми звертаємо увагу на зовнішній аспект. У нас фактично торговельна блокада. Сьогодні зупинений експорт аграрної продукції, гірничо-металургійний комплекс втрачає на фоні тих нових мит, квот і всіх інших обмежень, які діють стосовно нас із боку Європейського Союзу. Ми маємо напрацювати нову зовнішньоекономічну модель виживання України. Над цим маємо попрацювати під час нової сесії.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Федина Софія Романівна. Будь ласка.

ФЕДИНА С.Р., член Комітету Верховної Ради України з питань гуманітарної та інформаційної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Європейська солідарність»). Колеги, мені видається, що ви живете в абсолютно паралельній реальності. Над вашими головами не вибухають ракети й «шахеда», вам не доводиться проводити безсонні ночі, і ви не бачите тих завалів, з-під яких витягають людей. Тому що насправді якби ви це все бачили, це все відчували, то сьогодні був би традиційно повний зал парламенту, який готовий працювати не з 10 до 14 години, як придумали графік, а стільки, скільки треба, щоб приймати необхідні законопроекти.

У нас цілий список зобов'язань перед нашими західними партнерами. Мало того, що вчора правоохоронний комітет частину цих зобов'язань просто

викинув у смітник, щоб, не дай Боже, не розглядати, бо це може посилити САП і НАБУ, це може перезавантажити ДБР, що загрожуватиме Банковій відповідальністю. Але у нас є цілий перелік законопроектів, які ми мали б розглядати і голосувати.

Невже так важко зібратися в залі за 15 хвилин після завершення тривоги? Я знаю, що зараз спікер будуть розповідати, що «Європейська солідарність» робить щось не так. Нагадаю, ви постійно констатуєте, що у вас монобільшість, хоча так виглядає, що мономеншість. Ми мали б зараз сідати і розглядати ці законопроекти, робити усе, щоб наші західні партнери не могли сказати: «Ой, ви не виконали зобов'язань, ми вам не дамо гроші». Ми зараз мали б зробити все необхідне, щоб посилити правоохоронні і антикорупційні органи, щоб вони вже нарешті розібралися з «мідасятами», «офісятами» та іншими найближчими друзями самі знаєте кого, які то відмивають 150 мільйонів, щоб внести заставу за друга Деркача, то «двушка на Москву», то ще якісь «шлагбауми». Ми можемо це зробити, тільки в мене таке враження, що ви не хочете, бо парламент не відчуває відповідальності перед загиблими.

Я просто вам нагадаю, що все те, що відбувається, не тільки на совісті путіна, а і на вашій. Парламент має можливість відновити свою суб'єктність, тільки вам треба було б згадати, що ви не тупі «зелені кнопки», а громадяни України, які мають зобов'язання перед громадянами України, які вас обрали.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Юрченко Олександр Миколайович, депутатська група «Відновлення України». Будь ласка.

ЮРЧЕНКО О.М., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань енергетики та житлово-комунальних послуг (одномандатний виборчий округ № 211, м. Київ, політична партія «Слуга народу»). Шановні колеги! Шановна президіє! Вкотре хочу звернути вашу увагу на важливе питання, від якого все залежить: це забезпечення і мотивація наших військовослужбовців. Якщо мотивація буде гідною, відпадуть і питання ТЦК, може збільшитися потенціал серед тих, хто ще не визначився. Люди хочуть отримувати гідну заробітну плату, бо у них є діти, сім'ї, які треба забезпечувати.

В усьому світі військовослужбовці мають гідну заробітну плату, а тим більше під час війни. У нас вони отримують іноді стільки ж, скільки кур'єр їжі чи охоронець в АТБ. Друзі, наша з вами задача – виправити це. Тоді ми зможемо змінити і ТЦК, і підняти силу духу на передовій. Це питання є надважливим.

Хто не розуміє, то 100 тисяч гривень, про які всі раніше казали, вже давним-давно немає. Це реальний міф. Люди не отримують таких заробітних плат. Нам треба всім разом об'єднуватися, щоб зберегти нашу державність. Люди йдуть у СЗЧ не тому, що вони не хочуть захищати свої сім'ї, своїх дітей, своїх жінок, а тому, що їхня заробітна плата не дозволяє родині в тилу нормально функціонувати, поки вони захищають і своїх близьких, і близьких всіх інших. Так неможливо.

Так, ми розуміємо, що тяжка економічна ситуація для країни. Так, ми розуміємо, що ворог постійно робить все, щоб знищити нашу економіку, але давайте брати це в руки і вирішувати питання, які є насправді надважливими.

Впевнений, що кожен з вас розуміє, що сьогодні в державі немає важливішої задачі, ніж збільшення заробітних плат для наших захисників, бо вони захищають наше життя.

Друзі, давайте об'єднуватися і шукати шляхи, тому що е-бали вже давно не працюють. Вони не дають підтримки сім'ям, захисникам.

Я більш ніж певен, що ми зможемо об'єднатися і знайти гроші для наших захисників.

Слава Україні!

ГОЛОВУЮЧИЙ. Героям слава! Дякую.

Шановні колеги... (*Шум у залі*). Нуль-нуль. Що робити?

Дивіться, давайте не будемо вже... (*Шум у залі*). Я не знаю, що вони хочуть.

У нас є ще заяви з проханням оголосити перерву, яку готові замінити на виступ. Ми завершили виступи від народних депутатів.

Спочатку виступить Сергій Рудик. Далі – Разумков, після цього – Пишний, а потім ще дві заяви.

РУДИК С.Я., заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань аграрної та земельної політики (одномандатний виборчий округ № 198, Черкаська область, самовисуванець). Шановні колеги, 10 серпня цього року на сайті Верховної Ради України з'явилася петиція військовослужбовця Збройних Сил України, старшого лейтенанта Андрія Гайдая, який закликав нас, народних депутатів, щоб ми прийняли постанову і Україна вийшла з Договору про зону вільної торгівлі з СНД. Так, ми досі є стороною цього договору, який був укладений ще в 2011 році в Санкт-Петербурзі і в 2012 році ратифікований Верховною Радою України. Вдумайтесь, понад 12 років війни з росією, окупація Донбасу, Луганщини, широкомасштабне вторгнення, щоденні атаки по мирних українських містах і селах, а ми досі є частиною договору, де домінує країна-агресор.

У листопаді 2022 року Кабінет Міністрів України анонсував, що підготує відповідний законопроект, бо є спеціальна процедура виходу України з таких договорів. Пройшло майже чотири роки. Оскільки договір був ратифікований саме Верховною Радою, відповідно до статті 24 Закону «Про міжнародні договори України» припинення його дії має здійснюватися законом. Спеціальна процедура розгляду законопроектів про денонсацію міжнародних договорів визначена статтею 202 Регламенту Верховної Ради України.

Хочу наголосити, що Конституційний Суд України у своєму рішенні від 30 травня 2012 року № 12-рп/2012 визнав неконституційним обмеження кола суб'єктів внесення таких законопроектів лише Президентом і Кабінетом Міністрів, підтвердив право народних депутатів виступати з відповідними законодавчими ініціативами.

Учора я зареєстрував проєкт постанови про вихід України з Договору про зону вільної торгівлі в рамках СНД. Звертаюся до вас, хоча бачу, що нас у залі мало. Я відкрив підписи для всіх у СЕДО, № 2317429. Представників всіх депутатських фракцій і груп, позафракційних прошу приєднатися до цієї законодавчої ініціативи. Кінцевий термін підписання – наступний понеділок.

Давайте зробимо те, що мав зробити Кабінет Міністрів чотири роки тому, те, що мав зробити Президент в перші дні широкомасштабного вторгнення, і своїм рішенням, і одностайним голосуванням підтвердимо, що нам не місце в жодному договорі, де існує країна-агресор, без пафосу, спокійно, шляхом накладення електронного підпису на відповідний законопроект.

Дякую за увагу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Сергію Ярославовичу.

Будь ласка, Дмитре Олександровичу. Після цього виступатиме Голова Національного банку, а потім ще будуть заяви.

РАЗУМКОВ Д.О., народний депутат України (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»). Сьогодні лише в Києві загинуло 12 людей. Це те, що вже підтверджено. Я не думаю, що доречно аплодувати, коли говорять про 12 загиблих. Вже 13. Цим людям байдуже до виборів.

Сьогодні в Києві та області рознесено дуже багато об'єктів і державної власності, і підприємств, складів, які знову не змогли захистити. Повірте мені, тим, хто працює на цих підприємствах, плювати на ваші вибори. Їм в принципі байдуже, тому що вони не знають, як завтра вижити. Українські підприємці, які зберігали свої товари на цих складах, залишилися без засобів для існування.

Я взагалі дивлюся на ту парадигму, яку ми спостерігаємо за останні два, три дні (не знаю, скільки їх там рахувати). Це роздвоєння особистості, якась хвороба, мабуть, шизофренія в системі влади, коли одна половина влади, яка випала з неї, розповідає про те, що вибори треба провести, а друга половина влади, яка готувалася до виборів... Знаєте, весняно-осіннє загострення навесні і восени. Вони готувалися, Офіс Президента завжди готувався до виборів. Представники монобільшості говорили, що потрібно проводити вибори Президента разом з референдумом. Всі це пам'ятають? Це ж я не вигадав? Можна подивитися інформацію. Зараз кажуть, що виборів не може бути.

Виборів, дійсно, не може бути. Не можна провести вибори, якщо будуть летіти ракети. Але міняти політичну позицію, коли тобі зручно, це теж не підхід. Коли ти у владі, ти розповідаєш, що вибори провести неможливо, а потім

навпаки. Сьогодні під час війни це неможливо зробити, кому б що подобалося чи не подобалося. Сьогодні немає свободи слова. Сьогодні не зможуть проголосувати ті, хто за кордоном, ті, хто воює і захищає нас на фронті. Сьогодні не зможуть проголосувати ті, в кого проблеми з тецекашниками та всіма іншими. Я розумію, що у вищих ешелонах влади на це плювати, але не можна плювати на український народ, бо прилетить таким плювком назад, що буде мало місця.

Сьогодні треба приймати важливі рішення і про терміни служби, і про підвищення пенсій, і про допомогу українському бізнесу, який сьогодні знищують рашистські ракети, а потім податки, які голосуються в цій залі, щоб завтра цей бізнес просто перестав існувати. Ви ж розумієте, що своїми діями, натисканням на зелену кнопку, коли голосується підвищення податків, ви не наповнюєте бюджет, ви знищуєте український бізнес, який завтра перестане існувати, не буде можливості фінансувати армію, пенсіонерів, студентів, лікарів і вчителів. Це просто біда.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні народні депутати, 19 серпня 2026 року Верховною Радою України відповідно до частини третьої статті 6, частини другої статті 34 Регламенту Верховної Ради було прийнято рішення щодо запрошення на пленарне засідання Голови Національного банку України Пишного Андрія Григоровича для надання відповідної інформації.

На трибуну Верховної Ради до слова для виступу запрошується Голова Національного банку України Андрій Григорович Пишний. Будь ласка. Прошу надати інформацію.

ПИШНИЙ А.Г., *Голова Національного банку України.* Добрий день, шановні депутати! Часу обмаль, тож я одразу перейду до ухвалених рішень. Комітет Національного банку з питань нагляду за банками ухвалив рішення визнати голову наглядової ради Сенс Банку Миколу Гладищенка таким, що не відповідає вимогам щодо незалежності. Це означає, що Микола Гладищенко не може бути членом наглядової ради, а його повноваження мають бути припинені. Йдеться саме про припинення, а не відсторонення. Національний банк висунув вимогу акціонеру банку в особі уряду невідкладно припинити повноваження Миколи Гладищенка та обрання нового члена наглядової ради.

Нагадаю, що в травні 2026 року Національний банк відразу після оприлюднення першої частини так званих «плівок Міндіча» ініціював перевірку відповідності голови наглядової ради. Важливо, що самі по собі оприлюднені тоді матеріали не могли слугувати достатньою підставою для ухвалення відповідного рішення. Національний банк має діяти не на підставі припущень і публічного резонансу, а на підставі достатніх і належних фактів. Ми не маємо права підміняти собою суд чи правоохоронні органи. Ми не маємо права

підміняти собою акціонера. Чіткий розподіл повноважень важливий для розмежування відповідальності та уникнення маніпуляцій. Національний банк двічі звертався до НАБУ та САП із проханням надати матеріали досудового розслідування, які могли б підтвердити або спростувати обставини, що мають значення для оцінки незалежності голови наглядової ради. Правоохоронні органи не розкрили цих матеріалів, посилаючись на обмеження, пов'язані із таємницею досудового розслідування. Ситуація змінилася вчора. НАБУ оприлюднило матеріали досудового розслідування щодо операції «Форест Гамп». Вони містять важливі факти, які підтверджують отримання та виконання Гладишенком вказівок від сторонніх посадових осіб. Це надало комітету достатні підстави негайно прийняти рішення про невідповідність його вимогам щодо незалежності. Це перше.

Друге. Національний банк відкрив адміністративне провадження щодо оцінки колективної придатності всього складу наглядової ради Сенс Банку. Оприлюднені матеріали НАБУ дають підстави вважати, що самоусунення Миколи Гладишенка мало лише формальний характер і фактично він продовжував впливати на діяльність банку. Наглядова рада неналежно відреагувала на цю ситуацію, що ставить під сумнів здатність членів забезпечити належний контроль за діяльністю банку. Національний банк визначить наслідки, які стосуватимуться персонально всього складу наглядової ради та будуть адресовані акціонеру для належного реагування. Це пряма функція і відповідальність власника.

Національний банк також звертає увагу власника на те, що наглядова рада Сенс Банку не має кворуму. На сьогодні наглядова рада є неправомочною. Такий стан справ для державного банку є неприйнятним. Держава як власник повинна мати реальний механізм впливу на ключові кадрові та стратегічні рішення. Саме наглядова рада виконує функцію контролю. Тому наголошуємо на необхідності доформування наглядової ради шляхом призначення представників держави від Кабінету Міністрів України та відповідного комітету Верховної Ради України.

Третє. У травні 2026 року Національний банк ухвалив рішення про початок адміністративного провадження щодо професійної придатності голови правління Сенс Банку Олексія Ступака. Нагадаю, в результаті посиленого нагляду з боку Національного банку було виявлено ознаки наявності в Альфа-Банку до його націоналізації прихованої структури управління, побудованої представниками колишніх підсанкційних акціонерів. З огляду на можливу причетність Олексія Ступака до ухвалення колегіальними органами банку таких таємних рішень, Національний банк відкрив адміністративне провадження. Матеріали, які нараховують десятки тисяч документів, протоколів тривалий час були предметом детального розгляду, аналізу і оцінки Національного банку для формування позиції держави в межах арбітражного провадження, ініційованого колишніми акціонерами. Вони також мають ключове значення для подальших наглядових дій у межах адміністративного

провадження стосовно Олексія Ступака. 26 серпня Олексій Ступак запрошений на засідання Кваліфікаційної комісії Національного банку України для проведення відповідного інтерв'ю і ухвалення рішення.

Національний банк взяв до відома і підтримує ініціативу уряду про відсторонення Олексія Ступака від посади голови правління Сенс Банку на час проведення службового розслідування. Відповідно до закону саме власник наділений такими повноваженнями. Зауважимо, що Національний банк наголошував на необхідності банку відсторонити керівників та ключових осіб, які фігурують в таємних протоколах, від управління банком. Також НБУ порушував питання щодо проведення відкритого конкурсу для призначення на посаду голови правління банку ще рік тому.

На основі нових оприлюднених НАБУ матеріалів Національний банк ухвалив рішення про проведення позапланових перевірок Сенс Банку. Підкреслю той факт, що самі фігуранти справи визнають, що регуляторні заходи Національного банку дали відповідний ефект. Вони змушені були шукати обхідних шляхів. Це свідчить про те, що система фінансового моніторингу була побудована належним чином, перевірка встановить всі наявні факти. Ми співпрацюватимемо з правоохоронними органами.

Дякую вам за увагу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Андрію Григоровичу, за інформацію та участь у пленарному засіданні.

Шановні колеги, в мене ще є заяви з проханням оголосити перерву, яку готові замінити на виступ.

Спочатку виступить Железняк Ярослав Іванович, до 3 хвилин, а потім Гетманцев Данило Олександрович. Після цього буде оголошення і перейдемо до зачитування депутатських запитів. Нагадую, потім зустріч голів депутатських фракцій та груп з Прем'єр-міністром.

ЖЕЛЕЗНЯК Я.І., *перший заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань фінансів, податкової та митної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Голос»).* Шановні колеги! Мені здається, ми нарешті знайшли той самий «філософський камінь» – «камінь професора Сигізмунда». Ми знайшли, як швидко залучити 150 мільйонів гривень за тиждень. Їх навіть привезуть у мішках під охороною ГУРУ!

Для цього треба взяти одного фігуранта, який знає, де був і Шефір, і Міндіч, де їх офшори, покласти його в СІЗО і сказати, що він готовий піти на угоду. Одразу весь Офіс Президента буде зайнятий тим, щоб знайти 150 мільйонів гривень. Єдине, я не розумію, чому ми раніше не здогадалися,

що така система працює. Треба було того ж самого Галущенка не в СІЗО відправити, а на фронт, де в окоп, і тоді ми розв'язали б проблему з зарплатами військових. Також привезли б у мішках під охороною ГУРУ.

А тепер серйозно. Шановні колеги, ми побудували систему фінансового моніторингу, де бабусю заблокують за одну помилку в переказі 100 гривень, де ФОПів системно блокують за те, що вони не вказали одну деталь у своїй транзакції, а у нас паралельно 150 мільйонів пройшли непоміченими. Притому що є державний банк, в якому є так званий AML-офіцер, є Національний банк, який слідкує за тим, щоб цей AML-офіцер за мільйонну зарплату робив все правильно. Є навіть Державна служба фінансового моніторингу, той самий Пронін, у якого є окремий конвертцентр, як ми виявили. І нічого з цього не спрацювало. Всі роблять вигляд, що так воно і має бути, що ніхто не бачив, що ці застави вносили ліві фірми. Всі роблять вигляд, що абсолютно не розуміють, хто ж ці найвищі посадові особи Офісу Президента, які давали команду Мудрій та її поплічникам вносити ці 150 мільйонів гривень.

І останнє – щодо конструктиву. У Верховній Раді лежить мій законопроект про перевірку грошей на застави. Він не розглядається, завис у комітеті. Вчора правоохоронний комітет зібрав всі антикорупційні законопроекти і викинув їх у смітник під приводом втрати актуальності. Я не знаю, що ще має статися для того, щоб ви зрозуміли, що ми вже з такою історією зараз полетимо в прірву.

Що має статися, щоб ми зрозуміли, що Національний банк України не виконав свою функцію? Вони мали всю цю інформацію раніше, ми їм давали від ТСК. Що має статися, щоб уряд почав реагувати, що це новина, що Міндіч і компанія впливали на державний Сенс Банк? Що має статися для того, щоб нарешті почали реагувати на корупційні скандали, а не обурюватися в соцмережах і розводити руками, роблячи вигляд, що ми як народні депутати на це не впливаємо?

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Будь ласка, Даниле Олександровичу.

ГЕТМАНЦЕВ Д.О., голова Комітету Верховної Ради України з питань фінансів, податкової та митної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»). Ми щойно слухали виступ Голови Національного банку України. Виявляється, Гладушенка можна було звільнити за ніч. І за ніч можна було зробити те, що півтора року тому після першого розслідування Ткача треба було зробити Національному банку. Після того, як наша тимчасова слідча комісія Верховної Ради поставила відповідні питання і все було очевидно, треба було чекати і приховувати, прикривати все це. Рішення, прийняте вночі Національним банком, безперечно, правильне, але, якби не було кількох «але».

По-перше, це ті півтора року, коли Пишний широко закривав очі на відверті правопорушення.

По-друге, Ірина Мудра – «права рука» Пишного, за його ж словами, яка не тільки особисто формувала наглядову раду і правління Сенс Банку, але і брала участь у легалізації грошей, здобутих злочинним шляхом.

Перевірка Національного банку України виявила в Сенс Банку порушення на 3,3 мільярда гривень, які були легалізовані. Але за результатами цієї перевірки нічого фактично не зроблено ані з правлінням, ані з наглядовою радою. Це шість осіб, пов'язаних з Пишним, у правлінні, в наглядовій раді Сенс Банку. І це особисті зв'язки з Василем Веселим ще з часів «Народного фронту».

Дивіться, якщо щось на смак і на запах нагадує щось, то це точно це. Тут немає чого обговорювати. Не треба ховатися за незалежністю інституції, в яку ми всі в цьому залі, вклали стільки часу і зусиль, аби побудувати найбільш сильну фінансову інституцію в державі. Тут питання в корупції, що неподобства і ганьба, яку розвив Пишний, стосується і Сенс Банку, і інших напрямів.

Він цим паплюжить репутацію незалежної інституції. Я сам голосував за його призначення на цю посаду. Я сам голосував за законопроекти про фінансовий моніторинг, але ніколи не міг собі уявити, що ці закони, які ми приймемо на виконання наших міжнародних зобов'язань, будуть використані на зло, для відмивання коштів, щоб утворювалися «коридорчики» під час легалізації грошей. Тому сьогодні немає іншого виходу, ніж вимагати відставку Пишного.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, в Києві знову оголошено повітряну тривогу. Прошу пройти всіх до безпечних місць відповідно до схеми укриття.

Одну секунду. Олександр Сергійович зробить оголошення і розходимося.

КОРНІЄНКО О.С., *Перший заступник Голови Верховної Ради України (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»).* Відповідно до статті 60¹ Регламенту Верховної Ради України повідомляю про створення міжфракційного депутатського об'єднання «Українська Державність». Голова цього об'єднання – Голова Верховної Ради України Руслан Олексійович Стефанчук. Вітаємо!

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Дякую всім за роботу. Оголошую перерву в пленарному засіданні.

Слава Україні!